

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOT CLAS

Any XIII Reus Diumenge 2 de Janer de 1908

Núm. 3.440

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 1.50
6 mesos, 7.50
1 any, 13.50
Provincies limítrofes, 1.00
Extranjer i Ultramar, 2.00
Anònims, a preus convencionals

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofró, carrer Junquera, 6.
No s'entornan los originals encara que no s'publicuin.

Pó

Al cap vespre (qué n'es de bella la mesa!). Arreu, arreu es senten cantorias; a tota la vall s'obria el guardin per aquelles horas sos millors tons. El gill també proven de les harmonias... fins las besties del rech treuhan sas forsas y proven de fer quedar entera els aucells del proper bosch... Posada al pugant d'una montanya d'ahont es pod veure ben clar la extensa planuria sembla un blanch colom qu'ab pocas forsas per arribar al cim, s'ha quedat allí ali-caigut... D'allí tot se domina; allí de brasset arriban els cants que la terra al cel envia, tenint quelcom d'un y del altre... allí tot es bell... Els últims raigs del sol son per ella per la blanca corona de la montanya!

Mes, ay! cuand se pon el sol, el mon sembla un altre; al davant no's veu res, es fosch com una gola de llop; á ma pensa venen idees esgarrifosas, estranyas... em sento petit y voldria fugirne, pró, haig de passar un desert!...

Y pensant ab sa passada bellesa tracto d'espantar las ideas qu'em venen... De la propera carretera se senten sorolls misteriosos que m sobressaltan; veig allí lluny un llumet que se'm acostava y no sé perquè em recordo dels cuentos que, cuand era nin, em contaba l'avi; cuentos de fadas, de morts, de lladres... Miro al voltant meu; me sembla qu'estich sol, ben sol, y no ho sé, passen tantas cosas en el mon!...

Els dias que torçant de mas excursions per la montanya faig tart, més m'estimaria fondrem; canto de vegades per espantar als altres cuand só jo el més espantat; penso altres voltas que será millor no avisals y m'escorro pel caminal no gosant tant sols posar els peus á terra; altres faig esforços de flaqueza, camino ab pas resolut com si fos un home fort, valent, decidit....

Y sempre aixis; las sombras me semblian homes de carn y ossos; el soroll d'un aucell em fa parar en sech barbotejant ja un Pare-Nostre, tot lo que de bella té la masia durant el dia, té de ferestega en la nit...

Sopo ab cansoneria mirant a tot arreu: sol ab l'avi y la criada, tres sers indefesos que ja no tenim sang, mil vegades els parlo, de perquè no hem de tenir un llam que ho deixi veure tot, qu'ho ilumini tot, que'l menjador es gran, molt gran, y el petroli... bah! deu ser aigua perquè no illumina gens... y sempre surt el mateix, y sempre al davant sombras y mes sombras y encare tothom ab bacanyas de mirij hora, mut, festignejat... Y després dir el Rosari y encare al istiu menys mall... el hivern si que n'es de trist!... tot quiet ab una quietut desesperansadora, interrompuda no mes que pels lladruchs del gos que ressonen per tota la casa; se sent á vegadas plovisquejar, ploure desesperadament altres, fustejant ab rabia els vidres de tota la casa qu'espategen com boca humana presonera del fret; el vent entra pee las esclietras passejantse per la casa com si fos el seu palau, desvergonyat com las fadas y las ánimas que es lican per tot... D'esma segueixo el Rosari que mana l'avi... Reso també com ells per nostres antepassats, aquells antepassats que veig entre la flamarada que'l foch de la ller fa y passen un darrera l'altre, sechs, tots ossos, lleugerament vestits de blanch, ab testa pelada, ulla fondos, desentegats... y tots me miran y sembla qu'em cridin... volen que vagi ab ells, ab ma mare que també hi es y que coneixo, pro que presento... aquella calavera d'allás l'única que no trobo lleija, l'única que ab tot y ser jo tant poruch no m'espanta... Y sempre en venen de nous, de desconeguts... ¡Deu meu! que llargas son las horas en ma masia, aquet palau encantat qu'es per mi bellesa y poesia cuant el sol corre pel mon, cuant la llum desfés las tenebras de la nit, cuant no tenen vida las mares de la por!...

R. ESCLASANS.

CRÓNICA

Conciliats en entrant en la sala... «El Alba», «Centro Republicano Hispánico», «Centro Republicano Autonomista», «La Paix» y «Juventud Reusense», acabant á una hora ben entrada de la matinata d'avuy.

Hem rebut un prospecte anunciant que aviat veurá la llum á Barcelona una revista literaria teatral redactada en castellá, ab lo titol «El Teatro Español».

Avuy s'obrirá al públich lo fonógrafo Edison que don Gustavo Constinos ha instalat en los baixos de la casa número 26 del carrer de Llovera (Padró).

Un dels números mes interessants, segons tenim entés, es la descripció d'una escena de la guerra de Cuba en la que se senten los trets, y 'ls gomechs dels ferits.

Acompanyat d'estent B. L. M. del President dels Jochs Florals d'enguany, nostre benivolgut é ilustrat company D. Francisco Romani y Poigdenoglas, hem rebut lo Cartell, per lo que s'registrá tan patriótica y literaria festa catalana.

En lo número próxim publicarem dit Cartell, agra-hint al Sr. Romani la seva fina atenció ab nosaltres.

A Italia continúan les manifestacions obreras de-manant treball.

La miseria es gran y no saben las autoritats italia-nas com conjurarla.

Los poetas liberals al estil de nostre Balaguer, po-den anar entonant odas á la grandesa de la unitat italia-na. Totas las grans uniformitats en los estats han donat lo mateix resultat: la igualtat de drets davant las lleys y l'igualtat de la miseria davant del pá. Los pobles necessitan mes pa y menos lleys.

En lo port d'Alicant hi ha alguna animació en l'embarch de vins, essent de notar que la totalitat dels envios son de vins blancs; demanda que es molt activa, y cusls preus se sostenen bé; en cambi son molt limitadas las partidas de vins negres que s'embarcan.

La Junta Permanent de la «Unió Catalanista» da conformitat ab los nous estatuts que regeixen en la esmentada corporació, tracta de fomentar la creació d'agrupacions catalanistas. Al efecte te ja impreses unas bases que aviat circularán para que sian ben conegudas de tots los elements regionalistas de la nostra terra.

Ans d'ahir á la tarde a riba á aquesta ciutat Joseph Tost, l'«home-dona», procedent de Saragossa.

Los bogaderas de la premsa que forjaren tota aquella novela de lo que portá á la capital d'Aragó á n'en Tost, han quedat com sempre, fent lo major ridícul.

L'assassinat contra en Weyler, lo misteriós crim que s'havia de portar á cap per en Tost contra un Gobernador civil, lo complot anarquista y alló de las cinch centas pessetas, tot, absolutament tot, resulta comedia.

Lo criminal en perspectiva resulta un innocent y lo Tribunal li concedeix la llibertat.

¡Tant bonich que hauria vingut un epíloch acabant ab en Tost y cómplices á mans del butri y quin negoci mes clar pera 'ls que van darrera 'l perro chico no se 'ls hi ha perdut!

Demá dilluns, tindrà lloch en lo Teatro Fortuny lo benefici del simpálich barítono D. Joseph Capsir, baix un escullit programa.

Dit artista que en lo temps que treballa en nostre colissen de la plassa de Prim s'ha captat bastantes simpatias, es d'augurar que veurá la funció de son

benefici favoreouda per numerosa concurrència, y al-xis li desitjém.

Avuy, en l'important y pintoresch poble de la costa de Llevant, Canet de Mar, hi tindrà lloch un aplèch d'entussasas amichs nostres dels pobles d'aquella entreda, el objecte de fundar una «Associació Catala-nista», quina vetllará per los interessos respectius sens descurdar los de Catalunya.

Desitjém á aquells bons companys que n'surtin ab la seva y que sa «Associació» tinga una vida molt llarga y próspera.

Las diputacions de Navarra y las Vascongades, han conseguit del govern, que no sia aplicable á aque-las regions lo decret obligant als ajuntaments y dipu-tacions á provehir lo càrrach de comptador ab indivi-dues habilitats per lo poder central.

S'ha constituhit definitivament lo «Foment Re-gionalista» de Berga, que s'proposa entrar tot seguit á formar part de la «Unió Catalanista».

Figuran en la esmentada associació, las més signi-ficadas personas de la capital de la comarca bergadana, essent de creure que la existencia de la nova colectivi-tat será profitosa para la propaganda catalanista en la alta montanya catalana.

Comptin los regionalistas bergadans ab Lo Som-tent, per tot quant pugan servir d'utilitat en servey de la patriótica causa que 'ns agermana.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Macari.
Sant de demá.—Santa Genoveva.

TELEGRAMAS

Madrid-1.

Lo general Primo de Rivera telegrafia al ministre de la Guerra que segons despaigs del general Tejeiro, aquest continúa rebent armas dels rebeldes.

Los gubernadors de las provincias comunican que las presentacions de rebeldes son en gran número.

—Lo Govern considera la protesta del general Weyler altament irrespetuosa para la Reyna y 'l Go-bern.

Lo general Veyler digué al ministre de la Guerra que havia consultat lo document ab varis amichs seus pero sense f'collitar cap copia.

—Despaigs de la Habana diuhem que está oficial-ment acordada la següent candidatura para 'l govern cobá:

- President, Gálvez.
- Hisenda, Montoro.
- Justicia, Govin.
- Instrucción Pública, Zayas.
- Comunicaciones, Dolz.
- Agricultura, Rodriguez.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d'òpera y sarsuela espanyola DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions para avuy.—Tarde: La sarsuela en tres actes «Los Mosqueteros Grises».—A dos cuarts de 4. Nit: Segon abono.—3.ª de la 4.ª serie.—Se posará en escena la sarsuela en 3 actes Los diamantes de la Corona.
Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.
A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova)
 12:41 t. mercancias, segunda y tercera.
 4:57 t. correo (per Vilanova)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca)
 9:46 m. (per Vilanova)
 15:8 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:37 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

La Reus á Lleyda

8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 8:30 m.

«Música vellas», per E. Doris y Bonaplata, 12 " "

«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 " "

«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-saveny, 12 " "

«Espectres», per Enrich Ibsen, 8 " "

Obras dramáticas de la Biblioteca del «Teatro Regio-nal», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-ra, han sortit: 2 rals.

«Sant Ramón», 2 rals.

«Plany», 2 " "

«El Maçoudis», per Brunet y Bellet, 4 " "

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.

«Patria y Región», per Salvador Golze, 12 " "

«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mafé y Flaquer, 2 " "

SECCIO GALEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranxers.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIO CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 " "
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 " "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 " "
- «Costums típicas», per id., 2 " "
- «Alcover», monografía, per id., 4 " "
- «Poetas», per Manel Marinell-lo, 2 " "
- «Oda á Barcelona», per Jacinto Verdagué, 2 " "
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2 " "
- «L' Aglenya», per Ramon Masifern, 4 " "
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 " "
- «La Fada», per id., 4 " "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 " "
- «Aaant pel món», per Santiago Russinyol, 16 " "
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turull, 12 " "
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 " "
- «Poetas», de Joan Maragall, 8 " "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 " "
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 " "
- «Montlba», per Bosch de la Trinxeria, 12 " "
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 " "

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Il·ltre. Academia Médich Farmacéutica de Barcelona.

Eficassment recomenada para augmentar la llet á las Mares de familia, en cuents cas-sos. Si el nagi retirat per disgust, floixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills, durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

Teatro Fortuny

Compañía de ópera y zarzuelas españolas

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funciones para hoy.—Tercer día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

Funciones para mañana.—Segundo día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

Funciones para el día 4.—Segundo día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

Funciones para el día 5.—Segundo día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

Funciones para el día 6.—Segundo día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

Funciones para el día 7.—Segundo día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

Funciones para el día 8.—Segundo día de la zarzuela en tres actos «Los amantes de Teruel».

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
 De id. directo 10:30 t.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.

Pera id. á las 2:00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens á m.

Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los buxos despés de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Las verdaderas AGUAS MINERALES de

VICHY

del Estado francés, son los manantiales:

VICHY-HÔPITAL Enfermedades del Estómago

VICHY-GRANDE GRILLE Enfermedades del Hígado

VICHY-CELESTINS Enfermedades de las Vías urinarias, Diabetes, Gotas, etc.

Véndense en las principales Farmacias, Droguerías, y Depósitos de Aguas Minerales

Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hôpital, Vichy-Célestins, Vichy-Grande Grille

El agua mineral de Vichy es una de las más puras y saludables que se conocen en el mundo. Su uso es especialmente recomendable para las personas que sufren de enfermedades del estómago, del hígado y de las vías urinarias. También es muy útil para el tratamiento de la diabetes y la gota.

Para obtener el máximo beneficio de estas aguas, es importante seguir algunas recomendaciones: beberlas con moderación, preferentemente en ayunas y después de las comidas. Evitar el consumo de alcohol y alimentos picantes durante el tratamiento.

Las aguas de Vichy son una verdadera maravilla de la naturaleza, que ha sido reconocida por la ciencia y la experiencia. No dejes de probarlas si buscas una solución efectiva para tus problemas de salud.

R. ESCALANAS.